

Prosjekt- og utviklingsmidler for 2015

Sponsing og sponsorsamarbeid i bibliotek (Ref #40462249)

Søknadssum: **400 000**

Varighet: **Toårig**

Kategori: **Fritt forsøk**

Opplysninger om søker

Organisasjonsnavn / nr

Oppland fylkesbibliotek / 961382335

Postboks 187

2802 Gjøvik

<http://www.oppland.no/Fag-og-tjenester/Fylkesbiblioteket/>

Institusjonens leder

Tone Nyseter

Ansvarlig kontaktperson (søker)

Tone Nyseter

61189547 / tone.nyseter@oppland.org

Mål for prosjektet

FORMÅL: Gi innbyggerne bedre og utvidede bibliotekstjenester og øke bruken av biblioteket ved hjelp av sponsormidler.

HOVEDMÅL 1: Prosjektdeltakere har inngått gode sponsoravtaler til kommunens folkebibliotek.

HOVEDMÅL 2: Interesserte biblioteksjefer i Norge skal, gjennom prosjektet, ha opparbeidet seg et godt grunnlag for å mestre å inngå gode sponsoravtaler til sine bibliotek.

Prosjektbeskrivelse

BAKGRUNN

Revidert biblioteklov

Den nye formålsparagrafen i bibliotekloven sier at folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. I

Nasjonalbibliotekets notat til Kulturdepartementet, des. 2013, står det:

«Bibliotekloven slår fast at det er kommunenes ansvar å drive bibliotek og at staten tar et generelt medansvar for utvikling. Bibliotek er et offentlig ansvar. Det bør imidlertid ikke være noe i veien for privat sponsing av arrangementer og aktiviteter på gitte vilkår. Det vil si på bibliotekenes og bibliotekteiernes premisser. En måte å gjøre dette på er at lokale bibliotek kan skaffe sponsorinntekter som del av egenandel for å søke utviklingsmidler. En annen måte er privat sponsing av enkelt arrangement som er i tråd med bibliotekenes formål. Det vil si at private bør kunne sponse begivenheter i bibliotek på lik linje med at de gjør det i litteraturhusene» (s. 3).

Prosjekt- og utviklingsmidler for 2015

Økonomi og finansiering av bibliotek

I vår publiserte Oppland fylkesbibliotek rapporten «Bibliotekstatistikken 2013 – folkebibliotekene i Oppland» (se vedlegg). Rapportens hovedfokus var folkebibliotekenes økonomi, med særlig vekt på å finne svar på spørsmålet: Er det noen sammenheng mellom bruken av bibliotekene og bibliotekenes medie- og personalressurser? Rapporten konkluderte:

«Kommuner som satser økonomisk på bibliotek tjenester får tilbake en bibliotek tjeneste som blir en enda viktigere institusjon for kommunens innbyggere. Det er ingen andre faktorer som i så stor grad sikrer en høy bruk av bibliotek tjenesten»(s. 15).

Det er den samme klare trenden når man sammenlikner bruken av folkebibliotek i de nordiske landene. Finland er klart på topp og Norge er klart på bunnen når det gjelder besøk og utlån per innbygger. De norske bevilgningene til folkebibliotek er 60 prosent av det finske. «Resultatet er at finske folkebibliotek oppleves som nyttige av borgerne over et langt bredere spekter av livsområder enn hva tilfellet er i Norge» (Ragnar Audunson i Bok og Bibliotek nr.3/2014 s. 18).

Allikevel er det ingen norsk offentlig tjeneste som både brukerne og ikke-brukerne er så godt fornøyd med som folkebiblioteket (Difi rapport 2013: 6 Innbyggerundersøkelsen 2013 – Hva mener innbyggerne? og Difi rapport 2013: 7 Innbyggerundersøkelsen 2013 – Hva mener brukerne?).

Finland og de kommunene i Norge som bevilger mye penger til bibliotek viser hvor stort potensiale det er for mange folkebibliotek i Norge til å bli en enda viktigere institusjon for enda flere av kommunens innbyggere, og i flere livsfaser enn i dag.

Dette krever solid offentlig finansiering. Regjeringen vil sikre gode kulturtilbud som ikke kan opprettholdes uten offentlig støtte. Allikevel mener regjeringen at det offentlige ikke bør ha ansvaret for å finansiere kulturlivet alene. De vil se nærmere på hvordan de kan bidra til å få mer privat kapital inn i det norske kulturlivet – ikke til erstatning for, men for å supplere. «Vi ønsker å styrke andre former for finansiering, for å utvide mulighetene til å skaffe seg finansiering til gode prosjekter» utalte tidligere statssekretær Knut Olav Åmås i en tale til kulturnæringene:

http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/aktuelt/taler_artikler/politisk_ledelse/2014/kulturnaringer-privat-kapital-og-regjeri.html?id=7

Med dette som bakgrunn ønsker Oppland fylkesbibliotek på en systematisk og fremtidsrettet måte å gjennomføre prosjektet «Sponsing og sponsorsamarbeid i biblioteket» der formålet vil være: «Gi innbyggerne bedre og utvidede bibliotek tjenester og øke bruken av biblioteket ved hjelp av sponsormidler».

LOKAL FORANKRING OG SAMARBEID MED PRAKSISFELTET

For å forsikre oss om at dette er et formål som biblioteksjefene i Oppland synes er relevant og spennende, har vi allerede invitert bibliotekene i fylket til å melde interesse for å delta i en ressursgruppe. Bibliotekene som har meldt seg ønsker å prioritere dette arbeidet de neste to årene.

Ressursgruppen har utarbeidet formålsstrukturen til prosjektet (se vedlegg). Hvis prosjektet blir en realitet vil ressursgruppen utgjøre prosjektgruppen, og Øystein Stabell vil bli prosjektleder.

Prosjekt- og utviklingsmidler for 2015

Ressursgruppen besto av:

Øystein Stabell, rådgiver Oppland fylkesbibliotek
Berit Strømshoved, biblioteksjef Lillehammer bibliotek
Ågot Bugge, koordinator Litteraturhus Lillehammer
Kristin Aldo, leder Gjøvik bibliotek og Litteraturhus
Mona Myrland, biblioteksjef Vestre Toten folkebibliotek

Både Lillehammer bibliotek og Litteraturhus Lillehammer vil bli med i prosjektgruppa. Dette fordi det vil styrke prosjektgruppa å se på koblingen bibliotek og litteraturhus også i et sponorsperspektiv. I et interinstitusjonelt samarbeid som dette kan Litteraturhus Lillehammer foruten om å ivareta egen utvikling og kunnskap til å gjennomføre ønsket sponorarbeid, være med å utvikle kompetanse som kan komme flere bibliotek og litteraturhus til gode. Resultatet av dette samarbeidet har større ringvirkning enn om vi jobber med dette på egenhånd.

Flere av deltakerne i ressursgruppen har erfaring med å skaffe seg sponsormidler til enkeltarrangement, men dog i et lite omfang. Deltakerne kan ofte føle seg ukomfortable i møtet med potensielle sponsorer. Vi har for liten kunnskap om fagfeltet.

NYSKAPENDE OG KONTROVERSIELT

Prosjektet rokker ved et grunnleggende og i utgangspunktet svært godt prinsipp om at biblioteket kun er et offentlig ansvar. Vi er klar over at prosjektet kan skape debatt og at noen interessenter er svært skeptiske og uenige i prosjektets formål.

At bibliotek skal kunne jobbe frem forutsigbare sponsormidler krever profesjonalitet og dyktighet på områder som bibliotekarere tradisjonelt ikke har jobbet med. Prosjektets første hovedmål er at prosjektdeltakerne etter endt prosjektperiode innehar denne kunnskapen og at de kan bruke kunnskapen i praksis; «Prosjektdeltakerne har inngått gode sponravtaler til kommunens folkebibliotek».

For å nå formålet, hovedmålet og delmålene i prosjektet krever det at prosjektgruppa innhenter den nødvendige fagekspertise. Fagkonsulenter innen kultursponsing, sponsorer, kommunalt lovverk og bibliotekforskere som har jobbet med temaet blir en sentral del av prosjektet.

Ressursgruppen har hatt en innledende diskusjon om hvem som vil være aktuelle fagkonsulenter i prosjektet. Hvem vi kommer til å bruke vil selvfølgelig bli diskutert mye grundigere i prosjektets første fase hvis prosjektet blir en realitet. Når det gjelder kultursponsing vil det være naturlig å ta kontakt med det nyetablerte «Kunnskapscenter for kulturnæringene 2014-2018» som er tilknyttet Høgskolen i Lillehammer. Når det gjelder kommunalt lovverk vil KS og NB sin juridiske avdeling mest sannsynlig kontaktes som fagkonsulenter. Lektor Ph.d. ved Det Informationsvidenskabelige Akademi, Københavns universitet, Henrich Jochumsen, har forsket på sponsing av bibliotek i USA og Canada. Han har også deltatt i diskusjoner om sponsing av danske bibliotek. Han innehar utvilsomt en kompetanse prosjektet ønsker å tilegne seg.

ORGANISERING OG KUNNSKAPSDELING

Det er essensielt at prosjektgruppas tiltak forankres i prosjektdeltakernes organisasjon. For å sikre dette må det etableres en godt fungerende styringsgruppe bestående av bl.a. representanter for bibliotekets eiere; kultursjef, politiker og rådmann. Prosjektets eier og leder for Oppland fylkesbibliotek, Tone Nyseter, vil være leder for styringsgruppa. Styringsgruppen vil samles en gang i

Prosjekt- og utviklingsmidler for 2015

halvåret.

Med tanke på at dette er et prosjekt som i stor grad er preget av nybrottsarbeid, mener vi det er vesentlig for prosjektets suksess at erfaringene fra prosjektet kommer alle bibliotek i landet til nytte. Derfor vil prosjektets andre hovedmål være at «interesserte biblioteksjefer i Norge skal, gjennom prosjektet, ha opparbeidet seg et godt grunnlag for å mestre å inngå gode sponsoravtaler til sine bibliotek».

For å sikre dette mener vi det er viktig at erfaringsoverføringen fra prosjektet skjer kontinuerlig under prosjektets gang. Erfaringsdelingen vil skje via blogg eller annet egnet verktøy som prosjektgruppa blir enige om.

I tillegg vil vi i prosjektets slutfase arrangere en todagers nasjonal bibliotekkonferanse med tema «Kultursponsing i kommunal sektor». Oppland og Hedmark fylkesbibliotek startet i 2013 et samarbeid om en årlig todagers bibliotekkonferanse som heter «Bibliotekkonferansen Innlandet», støttet av Nasjonalbiblioteket. Vårt mål er at konferansen på sikt skal bli en av de sentrale norske bibliotekkonferansene. Vi har tro på at temaet «Kultursponsing i kommunal sektor» vil bidra til det.

HOVEDMÅL OG DELMÅL I PROSJEKTET

HOVEDMÅL 1. Prosjektdeltakere har inngått gode sponsoravtaler til kommunens folkebibliotek.

Delmål 1:1: Prosjektdeltakere er seg sitt ansvar bevisst og klar over de etiske problemstillingene sponsing av bibliotekstjenesten har. Prosjektdeltakerne vet hvilke bibliotekstjenester som kan sponses.

Kommentar til delmål 1: Dette blir et svært sentralt delmål som må oppfylles for at prosjektet skal lykkes. En grundig drøfting av hvilke konsekvenser sponsing kan ha og hvordan man kan hindre mulige negative konsekvenser.

Delmål 1:2: Prosjektdeltakerne følger kommunens retningslinjer for sponsing

Delmål 1:3: Prosjektdeltakerne har god innsikt i de forskjellige typer sponsing og sponsorenes mål og behov.

Delmål 1:4: Prosjektdeltakerne mestrer å finne, kontakte, forhandle og skrive kontakter med potensielle sponsorer.

HOVEDMÅL 2. Interesserte biblioteksjefer i Norge skal, gjennom prosjektet, ha opparbeidet seg et godt grunnlag for å mestre å inngå gode sponsoravtaler til sine bibliotek.

Delmål 2:1: Prosjektdeltakerne har formidlet sin erfaring gjennom hele prosjektperioden på en engasjerende og matnyttig måte.

Delmål 2:2: Todagers nasjonal bibliotekkonferanse, «Bibliotekkonferansen Innlandet» på Hamar eller Lillehammer, november 2016. Temaet for konferansen vil være: «Kultursponsing i kommunal sektor».

Prosjekt- og utviklingsmidler for 2015

GJENNOMFØRING OG METODE

Ressursgruppen har jobbet grundig med formålsstrukturen; prosjektets formål, hovedmål og delmål. Derfor vet vi svært godt HVA vi skal oppnå. Vi har også definert hvem som er interessentene i prosjektet. I tillegg har vi innledet diskusjonen om HVORDAN vi skal oppnå HVA. Men de endelige og detaljerte milepælsplanene vil bli bestemt i løpet av de to første månedene av prosjektperioden.

I samme periode vil prosjekteier konstituere en styringsgruppe. Forankring er en forutsetning for at prosjektet skal bli en suksess. Derfor er det av stor betydning at alle involverte i prosjektet føler eierskap og ansvar for prosjektet. Dette mener vi sikres ved at alle involverte har reell innflytelse på prosjektet. Filosofien og metodene som vil bli brukt for planlegging, organisering og gjennomføring av prosjektet, bygger på Erling S. Andersen sin bok «Målrettet prosjektstyring».

Første prosjektår vil ha størst fokus på at prosjektdeltakerne opparbeider seg den nødvendige teoretiske kunnskapen om sponing og sponsorsamarbeid i biblioteket, samt er innforstått med hvilke bibliotekstjenester som kan sponses.

Andre prosjektår vil ha størst fokus på å praktisere den opparbeidede teoretiske kunnskapen. Det sentrale dette prosjektåret blir å finne, kontakte, forhandle og skrive kontrakter med potensielle sponsorer.

Prosjektgruppa kommer til å gjennomføre møter og workshops gjennom hele prosjektperioden for systematisk å nå de enkelte delmålene. Rekkefølge og tidspunkt for gjennomføring av disse kan komme til å endres underveis i prosjektet. Dette kan for eksempel skyldes uventede utfordringer ved enkelte delmål og den eksterne kompetansens tilgjengelighet.

Prosjekt- og utviklingsmidler for 2015

Start- og sluttdato for prosjektet

Prosjektvarighet	Fra dato	Til dato
Toårig	01-01-2015	31-12-2016

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse	Fra dato	Til dato
Opprette styringsgruppe	01-01-2015	31-01-2015
Prosjektgruppa utarbeider en detaljert milepælsplan	01-01-2015	28-02-2015
Styringsgruppemøte, framdriftsplan legges frem	01-03-2015	15-03-2015
Kontinuerlig erfaringsdeling via egnet verktøy	01-02-2015	31-12-2016
Knytte kontakter med fagkonsulentene*	01-02-2015	01-05-2015
Møter og workshops for å innfri delmål 1:1	01-03-2015	31-12-2016
Møter og workshops for å innfri delmål 1:2	01-03-2015	01-07-2015
Møter og workshops for å innfri delmål 1:3	01-09-2015	01-05-2016
Innfri det teoretiske grunnlaget i delmål 1:4	01-09-2015	01-07-2016
Kontakte og forhandle kontrakter med potensielle sponsorer.	01-01-2016	31-12-2016
Forberede og gjennomføre «Bibliotekkonferansen Innlandet»	01-11-2015	15-11-2016

Andre opplysninger

* Fagkonsulenter innen kultursponsing, sponsorer, kommunalt lovverk og bibliotekforskere som har jobbet med temaet.

Samarbeidspartnere

Prosjekt- og utviklingsmidler for 2015

Organisasjon/institusjon	Formell avtale	Rolle
Lillehammer bibliotek Postboks 986 2626 Lillehammer	ja	Prosjektdeltaker i prosjektgruppen
Lillehammer Litteraturhus Wises gate 2609 Lillehammer	ja	Prosjektdeltaker i prosjektgruppen
Gjøvik bibliotek og Litteraturhus Postboks 630 2810 Gjøvik	ja	Prosjektdeltaker i prosjektgruppen
Vestre Toten folkebibliotek Postboks 84 2821 Raufoss	ja	Prosjektdeltaker i prosjektgruppen

Prosjekt- og utviklingsmidler for 2015

Budsjett

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket 400 000

Utgifter

Beskrivelse	Denne periode	Totalt for prosjektet
Prosjektleder - lønn og sosiale utgifter (50 prosent stilling)	325 000	650 000
Prosjektdeltagere - lønn og sosiale utgifter (10 prosent stilling - 4 stk.)	260 000	520 000
Honorar fagkonsulenter innen kultursponsing	40 000	60 000
Honorar fagkonsulenter innen kommunalt lovverk	30 000	50 000
Honorar fagkonsulenter innen bibliotekforskning	20 000	40 000
Honorar fagkonsulenter sponsorer	20 000	30 000
Etablering og administrasjon av publiseringsverktøy	15 000	30 000
Bibliotekkonferansen Innlandet	0	120 000
Totale utgifter	710 000	1 500 000

Inntekter

Beskrivelse	Denne periode	Totalt for prosjektet
Tilskudd fra Nasjonalbiblioteket	400 000	850 000
Oppland fylkesbibliotek (bekreftet tilskudd)	210 000	400 000
Egenandel deltakende kommuner (bekreftet tilskudd)	100 000	200 000
Sponsorinntekter Bibliotekkonferansen Innlandet (mål: 40 prosent av utgiftene skal dekkes av sponsormidler).	0	50 000
Totale inntekter	710 000	1 500 000

Vedleggsoversikt

Beskrivelse

«Bibliotekstatistikken 2013 – folkebibliotekene i Oppland»

Formålsstruktur utarbeidet av ressursgruppa